

Materinstvo**Vzgajajte moške k snažnosti!**

Moški se radi posmehujejo ženskam in jim oponašajo, da se lišpajo in brezkončno negujejo. Vode in mila ni ženskam nikoli zadosti, se zmrdujejo moški; kakor človeške gosi so, pravijo, ki bi najrajsi ves dan čofotale po vodi. Vzvišeni se zde sami sebi ti nazadnjaški in starokopitni moški nad ničemernostjo in smešno gizdavostjo žensk. Moški pač niso tako otročji, tako malenkostni, tako zunanje usmerjeni, saj njih odlika so duh, podjetnost, zasluzek in uspeh v poklicu. Za zasluzek in uspeh pa ni treba ženskega lepotičenja, trdijo nekateri zaplančanci.

Napredek v zunanjji kulturi človeštva in zlasti v vedno bolj šireči se higijeni je tako miselnost med moštvom že jako zatrl. Nalogu žensk, predvsem mater je, da tako razločevanje med moškim in ženskim spolom docela izgine. Mati in žena mora s svojim vzgledom, pa tudi s svojo neupogljivo voljo vzgajati ne le vse ženske, temveč še prav posebno vse moške ude družine, da jo posnemajo v negovanju telesa s prav tisto resnostjo in natančnostjo, s katero ji sledi hčere. Zakaj nega telesa in izvrševanje higijenskih zahtev je več kot pol zdravja za moža in sinove kakor za mater in hčere.

Menda je moškim našim potomcem prirjen odpor proti snažnosti, in navadno se dečki ničesar ne branijo s toliko trmo kakor kopanja, miljenja in frotiranja. Pred ščetko pa imajo naravnost strah. Deklicam, ki že po naravi žele biti lepe in čedne, je laže dopovedati, kako koristno je kopanje in temeljito snaženje telesa od temena do peta. Dečki misijo navadno, da je več kot dovolj, ako si površno umijejo obraz in ruke. In to stališe ohranijo večinoma vse življenje tudi še kot zreli možje, zlasti pa kot starci.

Matere — in žene! — morajo torej z najbolj neizprosno odločnostjo vzgajati moške rodbinske člane k snažnosti. Zakaj tudi v tem pogledu zanemarjenega moža je mogoče

vzgojiti. Prav lahko pa je z vzgojo dečkov, ako jo začno izvajati že prav zgodaj, v nežni starosti. Materje morajo znati, da vplivajo na sinčke in jih navadijo, da se umivajo in kopljejo z radostjo in z užitkom. Spočetka je treba paziti, da dečka ne ostrasi premrzla ali prevroča voda ter jih navajati, da se umivajo po igranju in si osnažijo z milom ruke pred vsakim obedom in večerjo. Otroci se navadijo tega tako, da kmalu brez poziva vselej poiščejo kopalnico ali preprost umivalnik, preden sedejo za mizo z jedmi. Za kopanje jim je treba določiti dan in uro, in ne sme biti nikoli zadružka ali izgovora, da bi se kopanje točno in temeljito ne izvršilo ob določenem času. Vsak član rodbine mora imeti svoj dan in svojo uro za kopanje. Tudi gospod soprog seveda. Če res ne utegne nikoli podnevi, se lahko koplje pred večerjo ali preden leže v postelj. Prava žena že najde vjak, ki se mu ne izmuzne niti kröna vsega stvarstva.

Kajpada mora mati navajati deco, kako se je treba ne le prijetno kopati, temveč tudi neprijetno namiliti, z ostro brisačo in sirkovo ščetko odrgniti. Kajti tolše, pota in luskin, ki jih izloča človeška koža, ne odstrani že voda z milom, nego je treba tudi drgnjenja in nežnega praskanja. Zlasti moškim članom obitelji mora žena dopovedati, da se ta umazanost sicer morda ne vidi tako razločno kakor umazanost, ki jo nalagajo po nams prah, prst, smola, črnilo in druge materije, a da je prav nevidna umazanost posebno kvarna zdravju. Poleg tega pa povzroča tudi smrad!

Mati mora naučiti deco, zlasti dečke, da si temeljito z milom umivajo glavo, da se jim ne svetijo lasje kakor bi bili pomadeni. Ni dovolj, da si lase samo zmočiš, ko se čečeš. Treba je naučiti otroka, da si temeljito umijejo, namilijo in otarejo ušesa znotraj in zunaj; da si osnažijo vrat, prsi, ramena; hrbet, trebuh, noge, podplate in ruke z vseh strani. Naučiti jih moraš, da si z raztegnjenjo brisačo naravnost obrusijo kožo



„Dubravka“

najboljše olivno
rafinirano olje

Zahtevajte ga v vseh boljših
trgovinah!

po vsem telesu spredaj in zadaj ter pod pa-
duho in med nogami.

A še nečesa, glavnega ne smeš pozabiti,
da naučiš deco, zlasti dečke. Tistega, o čem-
er se ne govori, a je prav posebno važno
za življenje. Tu je vzgoja zlasti potrebna za
otroke, pa marsikje in marsikdaj tudi za —
odrasle moške, celo za zakonske može, ki so
bili v tem pogledu često nevzgojeni v svoji
mladosti. Knut Hamsun govori v svoji
knjigi «Blagoslov zemlje» večkrat, da je
razširjal njegov junak — «duh po moško-

sti» ... Stratiota je ta «duh po moškosti»!
— Mati in žena ga morata onemogočiti z
odločnim poukom, da je treba tudi tisto, o
čemer se ne govori, redno, vsak dan izpri-
rati, umivati, namiliti in najbolj vestno
osnažiti. To zahteva zdravje, to zabranja
razena vnetja, gnilobo in še posebej smrad.

Če se bodo znali vsi naši ljudje obeh spo-
lov temeljito in redno snažiti in kopati,
bomo res civiliziran narod. Matere in žene
pa so v prvi vrsti poklicane, da to civiliza-
cijo dosežejo.

Mati

Zdravstvo

Več olja v naše kuhinje!

Namizno olje, ki so ga včasih uporabljali
izključno le za solato, majoneze in sploh le
za začimbo, nam čimdalje bolj služi tudi
namesto masti. Nauki novodobne prehrane
nas namreč uče, da je olje vse lažje pre-
bavno kakor živalske tolšče, ne redi in v
vsakem oziru ugodno vpliva na presnavljanje
človeškega telesa. Jedila, ki jih prirejamo
na olju, ne ostavlja v telesu tolšče, kakor
pa hrana, beljena z mastjo ali maslom. Res-

ničnost te trditve nam dokazujejo prebivalci
onih dežel, kjer se namesto drugih maščob
pri kuhanju v pretežni večini poslužujejo
olja.

Olje spada med najčistejše tolsče. Ako je
fino, je skoraj brez vonja, svetljorumene
barve in milega, prijetnega okusa. Raziskovalci
in tudi zdravniki-strokovnjaki so do-
gnali, da se pojavljajo telesna odebelelost in
motuje v prehrani na jugu dosti bolj po-
redko kakor v severnih deželah prav zato,



... Mrzlo! .. kajne?

Toda Vi ste vendar videti mladi, sveži in zdravi kljub ostremu zimskemu vremenu. Sicer pa drugače sploh ne more biti, kajti: jaz Vam varujem kožo! Samo Nivea vsebuje Eucerit, edino okrepečevalno sredstvo za kožo. Nivea prodira globoko v kožne luknjice in daje na ta način Vaši koži pri vlažnem in mrzlem vremenu potreben odporno silo.

ker južni prebivalci uporabljajo v kuhinji v pretežni večini olje namestō masti in masla. A prav zato, ker ga mnogo porabijo, je to olje vedno sveže, čisto in brez neprijetnega vonja.

Ako pomislimo, da se poslužujejo deželani južnih pokrajin, kjer rastejo oljka in druge olja bogate rastline, pri pritejanju hrane skoraj izključno olja mesto drugih zabel, a je splošno znano, da so južnjaki lepe, vitke postave, lahko tudi iz tega sklepamo, da olje prav ugodno vpliva na telo. *Olje* kot čista rastlinska tolšča poživilja prebavne organe in deluje v črevesju čistilno. Zato je zelo verjetno, da ostanejo vitki oni ljudje, ki so opustili *mast* in uživajo z oljem pritejene jedi. Posebno osebe, ki imajo slabo prebavo ali pa so bolne na pljučih, naj bi uživale le hrano, pritejeno na olju.

Saj *olje* ni samo izvrstna zabela in začimba za juhe in prikuhe; tudi pri pritejanju mesnih in močnatih jedi lahko popolnoma in z velikim pridom nadomesti ne le svinjsko mast, marveč tudi presno maslo. Ne le piščance, ribe in druge vrste mesa, tudi krofe in flancate lahko cvremo na olju.

Kdor ni videl na lastne oči, niti spoznal ne bo izpremembe. Začutil jo bo kvečjemu na svoji prebavi, ki bo lahkotnejša. Zatorej:
Več olja v naše kuhinje!

Neguj kožo!

Kakor je živ vsak najmanjši del našega telesa, tako je živa tudi koža. Njej je naloga, varovati nas pred vplivi zunanjega sveta. Marsikateri dražljaj bi okvaril naše organe mnogo bolj, če bi jih ne ščitila in če bi ne sprejela okvare, ki je namenjena v globino, že koža sama. Seveda trpi zato. Izgublja prožnost, postaja hrapava, se naguba. Včasih se zamaš tiste majhne odprtinice, skozi katere diha. Zakaj koža v resnici diha. Kdor jo pozorno motri, opazi na nji vse polno drobnih, komaj zaznavnih jamic in odprtinic. Ob vsakem lusku je po ena. Vendar tista ni namenjena dihanju. Njeno delo je povsem drugo. Skozi njo se izloča tolšča, ki se nabira v mešičku nekje v sredini kožne plasti. Takim mešičkom pravimo žleze, žlezne lojnice. Poleg njih so še druge, znojnice ali potnice. Če bi jih ne imeli, bi zelo trpli.

Saj vsak ve, da se tedaj, ko mu je vroče bolj poti. Ako bi tega ne bilo, bi telesna toplina dosegla previsok mero. Zboleli bi lahko zaradi takih motenj. Ce se zamašijo lojnice je tudi hudo. Nekam grdi postanemo. Zamašene lojnice naraščajo, se širijo in na površini kože se pokažejo bradavicam podobne bulice. Saj ne bolijo, lepe pa tudi niso in odpravimo jih samo z operacijo.

Poleg prej omenjenih opravkov ima koža še precej drugih. Nas pa zanimajo danes samo one motnje, ki nastanejo, če kožo znamenjam. Recimo, da bi se nekaj dni ne umili. Prah, saje in vsa tista nesnaga, ki je zbrana v zraku in ki lega na kožo, bi se za-grizla v njene globlje plasti. Dražila bi jih. Zaprla bi odprtine lojnic in znojnici. Koža bi bila motena v pravilnem delu. Postala bi sivkasta, suha, prav nič bi ne bila več prozna in volhka. Nemarnost v umivanju pa ne bi škodovala samo tistim delom kože, ki so izpostavljeni zraku, temveč tudi onim, ki so pokriti. Koža namreč na površini odmira, odmrtvi deli pa odpadajo v obliki nežnih, ko-prah drobnih ljuskic. Nekaj jih odpade samih po sebi. Druge je pa treba odstraniti. To pa storimo s toplo vodo, milom in ščetko. Občutek svežosti po kopelji vsakdo pozna. Kako bi ga tudi ne: saj so odprte vse odprtine, koža lohko nemoteno opravlja svoje po naravi ji določeno delo.

Včasih je koža preveč suha; morda je moteno presnavljanje v našem telesu, morda gre za posebne vrste bolezni. Sami si lahko pomagamo z mastno kremo, ki pa ne sme imeti ničesar, kar bi že itak bolno kožo še bolj dražilo. Kdaj in kako naj uporabljamo mazilo, nam povsod, kjer ga kupimo radi povedo. Če pa tudi to ne pomaga, je pač treba stopiti k zdravniku strokovnjaku. Primeri se tudi, da je kdio ves nesrečen, ker se kar v enomer sveti po obrazu in ker mora menjavati obleko pogosteje kot bi sicer bilo potreba. Njegova koža je preveč mastna. Posebne tekočine za umivanje in masti za mazanje odpravijo tudi tako nadlego. Še hitrejje pojde, če se omejimo v mastni hrani. Kava,

močni čaji, pretirano kajenje, ponočevanje in vsi podobni grehi nas tudi ne bodo popolnili. Le da se tega po navadi prepozna zavemo.

Kaj pa izpuščaji, prišči, gnojne otekline in vse one nerodnosti, ki se zlepa ne spravijo s kože, kadar so jo napadle? Zdravljenje je često zelo dolgotrajno. Pomagati nam morajo zdravnik, dobra in na poseben način pripravljena voda za umivanje, mast za mazanje in smukec za posipanje. Tudi kuharica mora prisluščiti na pomoč. Pripravljati mora hrano brez začimb in kisa. Skratka, jesti moramo kot otroci. Sami pa moramo biti zelo, potprežljivi, zakaj zdravljenje traja včasih po mesecu in meseci. Lahko se pa tudi zgodi, da smo veseli uspeha zjutraj, zvečer pa že spet vsi rdeči v obraz, ker se je zlo ponovno kar od kraja začelo.

Tudi tedaj, ko izbiramo lepotila, moramo biti zelo previdni. Ni prav, če preslišimo strokovni nasvet. Nekoliko pretrd in preveč odšavljen puder nam utegne za dolgo okvariti kožo.

Če se nam bo kdo posmehoval, češ da pretirano negujemo kožo, ne bodimo užaljeni, zlasti pa ne opustimo vsakdanje nege. Več je vredna kot se sploh moremo zavedati.

Ph. Danica Sfiligoj

*

Neovitaminski in hormonski preparati iz drogerije »DANICA«, Tavčarjeva ulica 3, Vam bodo pomagali, da Vam ostane koža mladostna in sveža. Brezplačni vzorec na razpolago. Naročnice »Ženskega Svetja« imajo 10% popusta.

Proti zaprlju
Geoplilule
Oglas reg. S. br. 3/36 dat 19. II. 1936

Kuhinja

Jedi v enem loncu

Svinjske noge z zelenjavjo in krompirjem. 6–8 lepo osnaženih nog od mladih pŕašičev presekanih na polovico, pristavi z dvema do tremi litri vode; dodaj 4–5 žlic milega višnjskega kisa, soli ter v čisto krpico zavezani šopek timeza, lovorcevo pero in zelenega peteršilja. Kuhaj počasi, a da vre nepresta-

no dobro uro; potem prideni korenino peteršilja, gomolj zelene, korenino luka, pol čebule, pol rumene podzemeljske kolerabe, dva srednje velika, ostrgana korenina in nekoliko ohrovta, vse zrezano na rezance oziroma na kocke. Ko se je ta šara kuhala pol ure, dodaj še pol do tričetrti kilograma olupljenega in na kosce zrezanega krompir-

ja in kuhaj še nadalje, da bo vse mehko. Odstrani v krpico zavezano zelenjavo in daj jed prav vročo na mizo s kislom hrenom.

Fižol s svijnsko glavo. Približno 1 kg svijnske glave, najprimernejši je gobec, in pol kg vsaj par ur prej namočenega fižola kuhaj v enem in pol litru vode; a dodaj hkrat 2–3 osnažene, na debele rezance rezane korenne in 1–2 na majhne kocke rezani čebuli. Oboje prej opravi na žlici masti, dalje osoli, opopraj in primešaj tudi nekoliko paprike, strok česna in v krpico zavezani šopek timeza, lovorja in zelenega peteršilja. Kuhaj približno dve uri, da bo vse mehko in okisaj končno z vinskim kisom po okusu.

Fižol s svijnskimi kožami. Približno 1 kg na široke rezance rezanih svežih svijnskih kož kuhaj s pol kilograma fižola in vsemi dodatki kakor fižol s svijnsko glavo.

Leča s svijnskimi rebercami. Stresi v dva litra vode pol kilograma izbrane in oprane leče, dodaj 1 kg svežih svijnskih reber, dalje 2–3 očejene, na kocke rezane korenne ter 1–2 čebuli, rezani na listke ter oboje prepraveno na žlici masti. Osoli, opopraj, prideni nekoliko sladke paprike, strok česna, vejico timeza in zelenega peteršilja. Ko je vse mehko, primešaj bledo prežganje iz treh dek masti in prav toliko moke; okisaj z milim vinskim kisom in še parkrat prevri. Odstrani lovor, timez, peteršilj in česen, zreži meso na posamezna rebra in ga nakupiči na sredo velikega globokega krožnika, okrog pa naloži lečo.

Goveja šara s kislom zeljem. Zarumeni bledo 5 dkg na majhne kocke rezane slanine, kateri si dodala 5 dkg masti in tri srednje velike, na drobno rezane čebule. Dodaj pol kilograma govedine ali koštrunovine, rezane na večje kocke, in jo opravi; primešaj žlico paradižnikove mezge, soli, malo kimplja, žlico polsladke paprike in dolij liter vode. Pozneje dodaj še tričetrti kilograma kislega zelja, ki ga po potrebi v vodi nekoliko izperi, da ne bo prekislo, in pari vse in dobro zaprti posodi dve do dve in pol ure. Nапослед размотraj v pol skodelice kisle smetane polno žlico moke, primešaj jo šari, prevri in daj na mizo s krompirjem.

Kmečka gostija. Pol kilograma prekajene svijnjine pari s tričetrti kilograma kislega zelja ali kisle repe. 50 dkg svežih reber prav mladega prašička s kožo vred oteri s soljo in česnom ter potresi s kimpljem in jih speci v pečici lepo rumeno. Ko je vse že skoraj mehko, zarumeni na masti na tanke

listke zrezano čebulo, primešaj dva sirova, na strgalniku nastrgana olupljena krompirja, zmešaj to z zeljem in pari še kakih 20 minut. Potem nagromadi zelje na sredo sklede in ga obloži s prekajeno svijnjino, ki jo zreži na koščke, s pecenimi narezanimi rebercami in s koci pečene mesene klobase ali s polovicami hrenovk. Ob robu pa naloži majhne žemeljne ali zdrobove cmove ali jih serviraj posebej.

*

Francoska juha. Osnaženo vrtno zelenjavo: korenino peteršilja, gomolje zelené, luk, kolerabo, četrz zelnate ali ohrovtove glave, korenje, čebulo i. dr. zrežemo deloma na široke rezance, deloma na kocke, dodamo še nekoliko zelenega svežega graha in pa na manjše kosce zrezanega fižola v stročju ter vse prevremo v slani vodi. Potem odcedimo in zložimo zelenjavo v ognjavarno posodo, dodamo okoli 25 dkg govedine od male pljučne ribice in četrz kokoši, zalijemo z en in četrz litram močne goveje juhe ter dodamo naposled še nekaj manjših cvetov karfijole in kuhamo, da se vse zmehča. Preden neseemo na mizo, zrežemo meso in kokoš na manjše koščke, ki jih naložimo na sredo podolgovatega krožnika, okrog razvrstimo zelenjavo, juho pa serviramo posebej v jušniku.

Bolniška čista juha. Pol kilograma govedine zreži na prav majhne koščke, pri tem odstrani vso tolščo, žilice in morebitne kosti. Ako nimaš posebnega lončka, ki se dobro zapira, stresi meso v patentni kozarec, kaškrne vporabljamo za vkuhavanje sadja. Kozarec mora biti skoraj poln. Ne da bi dolicvala kaj tekočine, ga zapri z gumijevim obročkom, stekleni pokrovček pa kakor običajno pritrdi še z zapono. Postavi nato kozarec v primerno velik lonec, nalič vanj mrzle vode, da bo segala do polovice kozarca, pokrij lonec in kuhan na zmernovročem štedilniku 5–6 ur. Paziti treba, da je v loncu vedno dovolj vode; ako bi se povrela, moramo dolti novega kropa, da vre kar naprej. Na ta način dobijš manjšo skodelico juhe, ki je pa izredno krepka. Treba jo samo precediti in pičlo osoliti. Meso pa je docela nerabno. Ako dodamo govejem mesu še malo zrezanega kurjega mesa, je juha še močnejša.

Mesni sir. Četrz kg nekoliko mastnega svijnskega mesa, 15 dkg govedine in 10 dkg svijnskih jeter zmelji dvakrat po vrsti v stroju za meso. Začini s soljo, poprom, po okusu tudi z muškatovim oreškom, par sekuljanimi kaprami ter primešaj končno še

celo jajce, 10 dkg moke in 2–3 majhne, na drobne kocke zrezane kisle kumarice. Sekanica mora biti temeljito zmešana in precej gosta. Obloži podolgovat ozek pekač ali kalup, kakršnega uporabljamo za sladak srušen hrabet, s tankimi rezinami slanine, nanje na loži pripravljeno sekanicu tako, da bo dobro stisnjena v kalup. Peci jo v precej vroči, popolnoma zaprti peči dobro uro. Ako daš mesni sir gorak na mizo, ga zvrni takoj; zreži ga na rezine in ga serviraj s krompirjem v oblikah ali s krompirjevimi pirejem. Mrzlega pa nareži pozneje in serviraj z zeleno ali krompirjevo solato.

Rezanci iz ržene moke. Zgneti v srednjetrdo testo primočno količino ržene moke, eno jajce, nekoliko mlačne vode, žlico olja, potrebno sol in noževno konico pecivnega praška. Naj počiva pol ure; potem ga zreži na koščke, oblikuj iz njih pol prsta dolge in pol prsta debele svalke; ki jih ovri na masti. Daj jih h kislemu zelju ali solati.

Krompirjevi cmoki. Olupi 4 srednjevelike krompirje in sirove nastrajaj preko strgalnika. Iztisni skozi čisto krpo vodo iz njih ter jih primešaj s enako velike v oblikah kuhanje, olupljene tudi na strgalniku nastrgane krompirje; zmešaj dobro, dodaj soli, popra, celo jajce, zvrhano polno žlico moke in dve žlici stolpljene tople masti. Stepi ali zgneti v testo, ki naj bo srednjetrdo. Napravi bolj majhne cmoke, ki jih kuhaš 15 do 18 minut v slanem kropu, ne da bi jih pokrili. Žabeli jih z ovirki ali jih potresi z drobtinami in polij z vročim presnim maslom. Na mizo jih daj s parjenim kislim zeljem, kateremu si primešala 10 dkg na majhne kocke zrezane prekajene slanine in

na rezance zrezano čehulo, oboje bledoručno oprázeno.

Pustni šartelj h kavi ali čaju. Razmešaj v skodelici mlačnega, ohlajenega mleka 3 dkg zdrobljenega drožja in dodaj toliko moke, da dobis testo, ki se da še vlivati. Pokrij ga in postavi na gorko. Medtem umešaj 18 dkg presnega masla in 9 dkg sladkorja, da se peni; dodaj nekoliko nastrganih limonovih olupkov, potrebne soli, polagomo tri rumenjakne in eno celo jajce, zavitek vanilina in naposled še čašico ruma. Iz umešane zmesi, vzhajjanega drožja, 50 dkg moke in mlačnega mleka, kolikor ga je še treba, napravi mehko testo, ki ga stepaj, da bo gladko, da bo delalo mehurje in se bo ločilo od kuhalnice. Naposled vtepi še 5 dkg rozin in deni testo v namazan, z moko posipan kalup, kakršnega uporabljamo za kolače, da bo segalo nekoliko nad polovico višine. Ko testo dovolj shaja, postavi kalup s šartljem na pekač, ki ga postavi v srednje vročo pečico. V začetku naj bodo vratca za špranjo odprta, potem jih zapri in peci šartelj eno uro v enakomerni vročini. Šartelj je posebno fin.

Slani mandlji. Cetrt do pol kilograma lepih velikih mandljev stresi v krop, kjer naj za trenutek zavro, nakar jih odmakni in pusti pokrite par minut. Potem jih iztisni iz olupkov, in ko se osuše, jih z nekoliko oljnatimi prsti namaži, da se svetijo. Razprostri jih po čistem plitkem pekaču, ki si ga prej potresla s soljo. Tudi povrhu posipaj soli in postavi pekač z mandlji v vročo pečico, kjer naj se bledorumeno pobarvajo. Pri tem jih večkrat potresi, da se povsod enako zarumene. Serviraj jih v steklenih skledicah.

Praktična navodila

Snaženje šip pozimi opravljamo hitreje, ako mlačni vodi, s katero jih umivamo, primesamo nekoliko gorilnega spirita. Sipe smemo močiti čim manj. Odrgnemo jih jih hitro z zmečkanim časopisnim papirjem potem, ko smo jih zmočili. Končno jih do suhega obrišemo še s čisto krpo. Tudi z močno slano vodo šipe dobro očistimo; ima to prednost, da ne zmrzuje.

Nerabne britvice nam lahko služijo kot nežiček za paranje obleke. Britvico vtaknemo do srede v zamašek iz plutovine tako, da je ena ostrina v plutovini. Zamašek služi kot držaj.

Gumijaste plašče očistimo s tekočino od dveh delov mehke vode in enega dela salmijske ter obesimo plašč na preprih. Ko se

posuši, ga previdno odrgnemo z vato, ki jo zmočimo z glicerinom.

Olnate madeže spraviš iz usnja: Zmešaj žgano magnezijo in bencin in položi to kašo na madež. Ko se posuši, odgrni s krtačo, in madež je izginil. Pri madežih, ki so se globoko zalezli v usnje, treba postopanje ponoviti. Pri barvanem usnju treba posebne previdnosti, ker bencin lahko razje barvo in madež le še povečamo.

Mastni madeži na papirju. Položi nanje žgano magnezijo, a podloži prej pivnik in tudi povrhu pokrij s pivnikom. Obteži in pusti tako čez noč ali vsaj nekaj ur. Pivnik vrsko madež.

Temno obleko iz ševijota, ki se sveti, očisti skrbno vseh madežev, potem polagaj na



*Ze - zaradi njega -
bi morali biti vedno
lepi in negovani!*

ELIDA IDEAL KREMA

*... zaradi vsebine hama-
melisa posebno učinkovita*

prizadeta mesta krpo, namočeno v črno kavo, in ožeto ter zlikaj do suhega. Obleko na ta način lepo obnoviš.

Kako spoznamo pitno vodo. Znano je, da je v mnogih vodah na milijone strupenih klic, ki lahko zastrupijo človeka, ako jo je pil, ali mu vsaj povzroče težke bolezni. Zato treba biti pri pitju vode jako oprezen, kajti vsaka voda ni pitna. Zdrava pitna voda je brez okusa, barve in vonja. Ako prekuhamo vodo v bakreni ali stekleni posodi in postane motna, tako da se slabo vidi dno, je to znak, da voda ni dobra. Še zanesljivejši postopek je sledeči: 1 del tanina, ki ga dobimo v lekarni, 4 dele čiste vode in 1 del špirita zmešamo in vlijemo žlico te zmesi v čašo vode, ki jo hočemo preizkusiti. Če voda v petih urah ne postane motna, je dobra. Ako je že po eni uri motna, voda ni pitna. Če se zgodi to po preteku treh ur, voda ni toliko škodljiva, da bi je ne mogli piti.

Še nekaj o gnojenju. Ko gnojimo zemljo za prihodnjo pomlad, nikoli ne smemo mestiati hlevskega gnoja in umetnih gnojil hkrat. — Sadno drevje gnojimo v jeseni ali pozimi, ker gnoj greje korenine. Dušik, ki

je v čilskem solitru in v gnojnici, pospešuje rast, kalij, t. j. kalijeva sol in pepel, napravi drevo trdno, odporno. Fosfor, t. j. Thomasova žlindra, superfosfat in kostna moka, dajejo drevesu rodovitnost. Apno je poživilo, rahla zemlja in krepi drevesne organe, da rode. Cestno blato je prav tako izvrstno in pospešuje rodovitnost. Oba je treba pozimi ali v zgodnji pomladi, t. j. februarja meseca, v suhem plitko podkopati.

Ščitnik nogavic. Kakor znano, raztrgajo dečki nogavice najprej in najbolj na kolenih. Da to zabranimo, napravimo iz starih, nerabnih, po možnosti istobarvnih nogavic kolencice, ki naj jih nosijo otroci doma. Vzamemo srednje dele nogavic, od gležnjev navzgor, jih na obeh koncih zarobimo in vpeljemo po potrebi v robove ozko elastično. Tako imajo kakor komolci tudi kolena svoje ščitnike.

*

*Manufaktura Novak v Ljubljani na Kon-
gresnem trgu je že prejela razne novosti za
pomlad. Kakor vedno, Vas bo tudi sedaj po-
strebla s svežim, dobrim blagom in po zelo
ugodnih cenah.*

Posvetovalnica

Gospodinja, ki je primorana šediti. Kako naj štemid? Stavljate nam vprašanja, ki je nanj težko nakratko odgovoriti. Ako zberete vse številke »Našega Doma«, ki izhaja kot samostojna priloga od leta 1933. dalje, dobite že debelo, pa tudi tehtno knjigo, polno praktičnih navodil in nasvetov za štedljivo kuhanje, za uporabo tudi najmanjših ostankov. V člankih in neštetih drobnih noticah smo vedno in redno govorili, kako ne smemo niti najničnejših malenkosti zavreči. Kako moramo umno gospodariti ne samo z denarjem, marveč tudi z blagom, s časom, s svojimi telesnimi in duševnimi močmi, predvsem pa z zdravjem svojim in vse rodbine. Tudi v modnih prilogah in krojnih polah smo vam često v slikah in risbah nakazovali, kako se pod pridnimi in sprettnimi ženskimi rokami iz starega, že obrabljenega lahko poraja vedno kaj dobrega, ličnega, novega, tako v kuhiinji, kakor tudi na vrtu, v šivalnicu, skratka povsod. S takimi nasveti namерavamo nadaljevati tudi v bodoče. Prosimo pa tudi svoje čitateljice, da nam podoajo kaj navodil iz svoje bogate zakladnice izkušenj. Učimo se druga od druge!

Kako štemid? Rebra, zarebrnice in po-

dobno meso kupim vedno s kostmi vred. Kosti dam pri mesaru izločiti in jih porabim naslednjega dne za jed v enem loncu z rižem in zelenjavjo. — Zelje, ohrvot postaja vsak dan dražji. Kocene in rebra porabim prav tako kakor liste. Zmeljem jih v stroju za meso in jih dodam. — Sekanici mesa za polpete, zvitke, gibanice primešam slaćen krompir namesto jajca in drobtin. Cenejši je in napravi meso rahlo. — Ako jemljam več mleka, vedno prihranim nekaj vrhnje smetane; služi mi v kuhiinji v najraznovrstnejše namene. — Kadar nameravam delati testo za šartlje, potice, krofe, že dan prej namakam v mleku tanke posušene olupke pomaranče in limone. Kolač dobi na ta način rumeno barvo in prijeten okus.

«Hvaležna» nam piše: Katera izmed cenj. naročnic bi mi znala svetovati, kako naj zdravim svoj sklepni revmatizem (giht). Že dve in pol leti ne morem hoditi; vsak pregib v kolenu mi povzroča hude bolečine. Bila sem tri mesece v bolnišnici, štirikrat po 20 dni v nekih toplicah, dohila nešteto injekcij, a vse zastonj. Stara sem 43 let. Kaj naj še poskusim?

Naše nagrade za l. 1939

V januarski številki našega lista smo za letošnje nagradno žrebanje razpisali sto nagrad, in iscer samih hraničnih knjižic našega uglednega domačega zavoda *Ljubljanske kreditne banke*, z vlogami po din 100,—, 50,— in 25.—.

Zrebanje se bo vršilo dne 18. februarja in bodo izžrebane številke objavljene v marčem zvezku. Veljavne bodo številke tistih naročnic, ki bodo plačale svojo naročnino, ili vsaj obrok, do 15. februarja. Vse cenj. naročnice, ki so nam poslale naslove novih naročnic, ali ki nam jih bodo še poslale do 15. februarja, dobe za vsako naročnico po en istek za žreb. Izžrebana številka postane veljavna šele tedaj, ko nova naročnica plača svojo naročnino in se uvrsti v skupino, v katero spada po višini plačanega zneska.

Z izžrebanim listkom se nikakor ne more okoristiti tuja oseba, ker temelji veljavnost istka na podatkih v kartoteki.

Listnica uprave

Prosimo cenj. naročnice, da navedejo pri plačilu naročnine, za kateri čas plačajo, da lahko primerjamo s svojimi zapiski. Ne zadوšča navedba »za četr leta«, »za pol leta«, to je razvidno že iz zneska. Treba je napisati n. pr. »za I. četrletje (ali polletje) 1939«. S tem si prihranimo obojestransko vsako ne-spoznajanje in obvarujemo včasih neprijetnih presenečenj. *

Nekatere naročnice zahtevajo posebno potrdilo za naročnino, ki nam jo pošljejo po pošti. To je nepotrebeno; zadostuje odrezek poštne položnice ali nakaznice, katerega je treba skrbno shraniti. Pošiljanje posebnih potrdil bi bilo zvezano s stroški, ki jih list ne zmore. Potrdila se izdajajo le tistim, ki plačajo v upravi ali inkasantu.

Ko nam javljate spremembbo naslova, dajte vedno tudi stari naslov!